

Prva tematska cjelina: Geometrijska forma i apstrakcija kao polazište

Motivi *Velebita* likovno predstavljaju najkvalitetniji dio donacije, oblikovan krajem šezdesetih i tijekom sedamdesetih godina dvadesetog stoljeća. Inspiracija prema prirodi temelji se na stiliziranim motivima velebitske prirode. Geometrija kao polazište u tekstilnoj umjetnosti, posebice na ručno izrađenim tapiserijama, zahvalan je motiv s obzirom na ukrštavanje vertikalnih niti osnove i horizontalnih niti potke. No, autori se ne zadržavaju samo na pravilnom rasteru, već oslobođeni *diktata podloge* oblikuju plohe i linije, kao da se radi o slikarskom mediju.

Prvu tematsku cjelinu (od 1962. do 1979.) obilježava samostalni autorski rad Anite Tomljanović u čemu joj u tehničkom dijelu pomaže suprug Ivan. Za njenu tapiseriju je karakteristično da je izrađena iz ručno predene, vune domaće ovce u prirodnim bojama, tonovima i nijansama. Inspiraciju za tapiserije nalazi u Velebitskoj prirodi, kršu i moru. Izražava se apstraktno vjerna svom poznavanju strukture tkanja, vođena imaginacijom prostora i vremena, kiše i sunca gradi svoje geometrijske kompozicije u slikarskoj maniri šezdesetih godina XX. stoljeća. Anita Tomljanović sama je objasnila o svojoj inspiraciji za izražavanje u umjetničkoj tapiseriji:

Moto mojega života po kojem sam tkala i stvarala tapiserije

Gdje god idem, kud god se krećem, sve vidim u tapiseriji i sve poželim otkati u tapiseriji. To je taj neprekidni nemir i proces koji se odvija u meni jer ideje su neiscrpne, iz jedne izvira tisuće drugih i tu nema kraja...

Za mene se život rađa i nastavlja svaki puta s novom tapiserijom.

Anita Tomljanović spada u umjetnike, majstore slikanja tapiserijom. Od rane mladosti je svladala tehnike tkanja i izrade tapiserije i svojim iskustvom i inspiracijom stvorila svoj karakterističan stil. Tapiseriji pristupa u klasičnom stilu u formatu plohe kao slici na zidu, što je prvotni oblik tapiserije. U tim plohama ona veze svoje apstraktne ornamente, inspirirane prirodom, velebitskim kršom u stilu hrvatskih umjetnika pedesetih, šezdesetih godina XX. st. poput kamenih struktura Otona Glihe¹.

¹ Gliha, Oton, hrvatski slikar (Črnomelj, Slovenija, 21. V. 1914.. – Zagreb, 20. VI. 1999.). Diplomirao na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu 1937 (Lj. Babić, O. Mujadžić, M. Tartaglia). U ranom razdoblju slikao mrtve prirode i portrete u duhu Cézanneova slikarstva i iskustvima francuskih fovista Od 1945. sve više slikao krajolike novog sklada boja i harmonija odnosa te sve slobodnije obrađivao površinu i prostor u figuralnim kompozicijama. Od 1954. započinje proces sažimanja likovnih elemenata; tada nastaju prva djela iz velikog ciklusa Gromače.

Vidi: Gliha, Oton. 2020. Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža. Zagreb. <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=22284> (pristupljeno 28. srpnja 2020.)

Labirint

Ana Tomljanović

Vuna

215 x 256 cm

1968.

EO-3824

Druga tematska cjelina: Realizam kao polazište u oblikovanju motiva grada

Motivi grada prikazani su pojednostavljeno, no figuracija je i dalje prisutna. Ravnoteža kompozicija je postignuta ravnomjernim i pravilnim izmjenjivanjem ploha odnosno ponavljanjem kontrastnih tonaliteta svjetla i tame.

Formatom najveća i sadržajem najkompleksnija je tapiserija ***Drevni grad Zadar - ladera Kristiana*** nastala 1979. godine. Tapiserija predstavlja grad Zadar na način srednjovjekovnih drvoreza ili renesansnih bakroreza, u stiliziranoj plošnoj interpretaciji u kojoj su u kadrovima prikazane brojne znamenite zadarske povijesne zgrade, crkvene fasade i zvonici. Cijeli kompleks je zatvoren u čvrstu cjelinu vijencem gradskih bedema i istaknutih bastiona. Unutar gradskog tkiva interpolirani su brojni slikovni elementi koji karakteriziraju pojedine lokalitete kao što je škrinja sv. Šimuna, heraldički lik sv. Krševana i drugi prizori.

Drevni grad Zadar

Ivan i Ana Tomljanović

Vuna

242 x 340 cm,

1973.

EO-3851

Treća cjelina: Kršćanska tematika

U razdoblju od 1993. do 2012. godine, nastala je cjelina kršćanske tematike. Glavna karakteristika pojedinih djela kršćanske tematike je ujedinjenje likovnih elemenata (oblika tj. ploha u odnosu na obrisne linije, tonova, perspektive) u jedinstvene cjeline. Jedinstvo je ostvareno njihovim skladnim odnosom, kao i odnosom likovnih elemenata s kompozicijskim načelima. U ovom dijelu dolazi do izražaja zajednički rad umjetnika Ivana i Ane Tomljanović.

San ranjenog Krista

Ivan i Ana Tomljanović

Vuna

135 x 255 cm

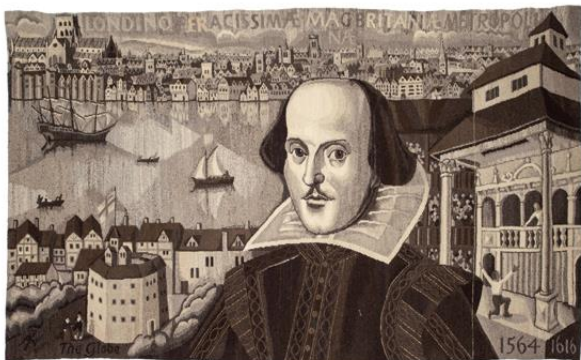
2001.

EO-3846

Četvrta cjelina: Portreti

U tematskoj kategoriji Portreta, obuhvaćene su tri grupe radova. Prvoj pripada djelo *Autoportreti* (1982.), s prikazom dvaju likova tj. poprsja autora opusa. Vrhunskom izvedbom tonske modulacije kako likova tako i pozadine ili drugog plana, dočarali su osjećaj volumena ili tijela u prostoru. Drugoj grupi pripada djelo *U počast Shakespeareu* (1988.). Vještina modulacije tonova u oblikovanju ljudskog lika u prvom planu, pejzaž u drugom i trećem planu analogan je realističnim renesansnim prikazima u

slikarskim djelima. Trećoj grupi pripadaju dva djela s portretima velikana glazbene, slikarske umjetnosti i književnosti: *U počast Bachu* (1980.), *Triptih* (1981.) i *U počast Rembrandtu* (1986.).

U počast Shakespeareu

Ivan Tomljanović

Vuna

240 x 400 cm

1988.

EO-3839

Voditeljica Etnološkog odjela NMZ, kustosica

Dr. art. Marija Šarić-Ban

U Zadru, 12.6.2023.